



TE-palvelut
tjänster | services

Ammatinvalinta ja uraohjaus

Eeva Tanskanen, psykologi
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto

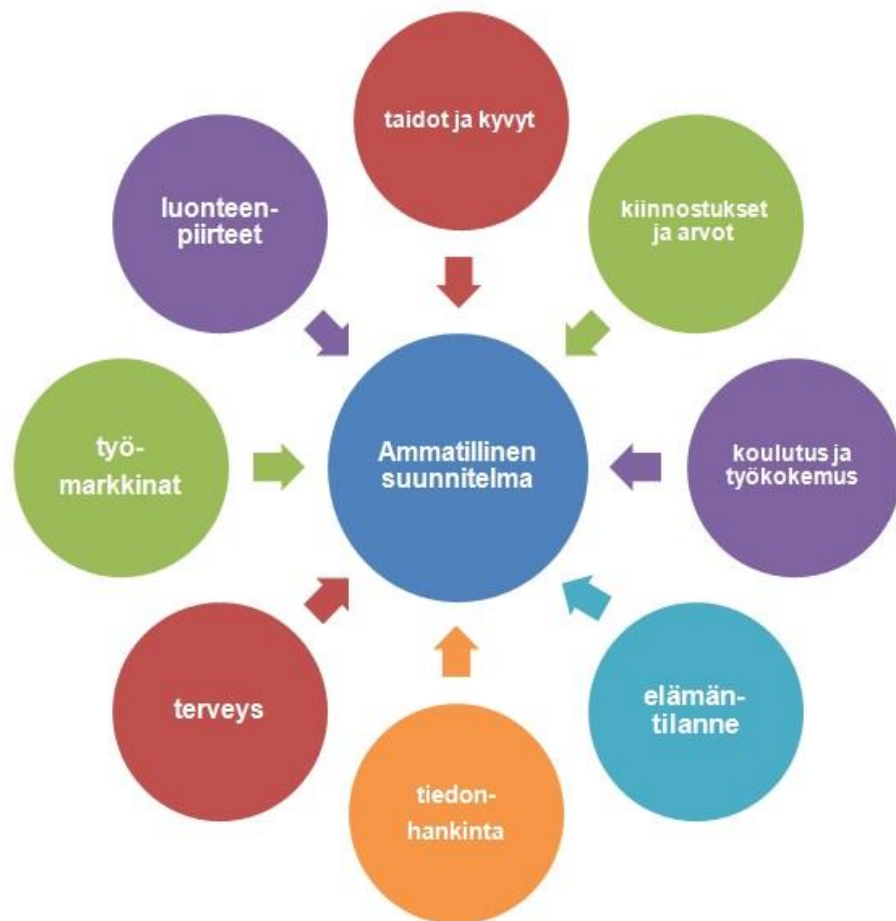
PSYKOLOGISEN URAOHJAUKSEN PROSESSI

(Henkilöasiakkaat 15-60 v)



Mitä ammatinvalinnanohjaus on? Mitä siellä tehdään?

- mahdollista pohtia yhdessä psykologin kanssa omaa elämäntilannetta, työelämään liittyviä odotuksia ja kiinnostuksia, ominaisuuksia sekä aikaisempia kokemuksia koulutuksessa ja työssä
- keskustelukertoja ammatinvalinnanohjauksessa on yleensä 1-3. Ohjauskeskustelun kesto on yleensä 45-60 minuuttia
- ohjaukseen voivat kuulua erilaiset testit ja tehtävät sekä työ- ja koulutuskokeilut
- tavoitteena on auttaa henkilöä löytämään hänelle soveltuva ammatillinen ratkaisu



Asiakas

Psykologin rooli

Ohjauksen tulos

Uravalinnan haasteet

(kouluttamattomat,
työllistymismahdolli-
suuksien etsijät)

- Apua itsetuntemuksen lisäämiseen
- Motivoi tutustumaan laajasti ammatti- ja koulutusvaihtoehtoihin
- Auttaa urasuunnitelman laadinnassa/arvioi suunnitelman realistisuutta

- asiakkaalla toteutumiskelpoinen suunnitelma
- voimavarat käytössä toteutukseen
- into toteutukseen ja luottamus mahdollisuuksiin noussut
- varasuunnitelma olemassa
- työllistymisedellytykset paranevat
- osaa jatkossa päätöksenteon itsenäisestikin

Työsuhteen pulumakohdat

(uranvaihto
terveyssyistä,
työuupumus, potkut,
kyllästyminen,
työttömyysuhka...)

- Auttaa hahmottamaan tilanteen
- Haastaa / motivoi asiakasta löytämään hänelle sopiva vaihtoehto
- Löytää asiakkaan arvojen mukaisia tavoitteita
- Ottaa huomioon elämäntilanteen
- Erilaisten vaikeuksien ammatillinen käsittely ja tarvittaessa ohjaaminen muihin palveluihin

- asiakas pääsee eteenpäin solmukohdasta
- ennaltaehkäisee (pitkittyvää) työttömyyttä
- hän sitoutuu suunnitelmaan
- oma aktiivisuus voimistuu
- palvelutarve tarkentuu
- asiakas kokee saaneensa yksilölliset tarpeet huomioon ottavaa palvelua



Asiakas

Psykologin rooli

Ohjauksen tulos

Terveydelliset
ja sosiaaliset
ongelmat (mm.
mielenterveys)

- Tunnistaa mielenterveysongelmia
- Arvioi niiden merkitystä ammatillisessa elämässä
- Ohjaa hoitoon ja kuntoutukseen

- TE-toimistolla realistisempia työllistymissuunnitelmia ja odotuksia asiakkaan suhteen
- asiakkaan kuntoutumista ja kuntoutuspolun käynnistyminen
- inhimillisen kärsimyksen vähenemistä
- eteneminen lähemmäksi työllistymistä / ohjaaminen muihin ratkaisuihin (kuntoutustuki)

Moni-
ongelmainen
elämäntilanne

- Toimii osana moniammatillista verkostoa
- Tarjoaa psyykkiseen hyvinvointiin keskittyvää elämänhallinnan tukemista
- arvioi kokonaisvaltaisesti asiakkaan voimavarat ja kuormitustekijät
- Tarvittaessa pitkäkestoista / toistuvaa ohjausta askel kerrallaan edeten

- asiakas ei jää yksin ongelmiansa kanssa
- tulevaisuuden näkymiä avautuu (vaikka pienin askelin kerrallaan)
- esteitä pyritään poistamaan
- palvelutarve tarkentuu
- asiakkaan usko omiin mahdollisuuksiinsa ja vahvuuksiinsa elpyy



Ohjausta kasvokkain, puhelimitse, videoyhteydellä ja kirjoittamalla

- **Kasvokkain** TE-toimiston asiointipisteissä Oulussa, Haapajärvellä ja Ylivieskassa, Työllisyyden kuntakokeilujen asiakkaille kokeilujen toimipisteissä
- **Puhelimella tai Teamsilla** asiakkaan kotiin
- **Kuvallinen etäpalvelu** TE-toimiston toimipaikoissa tai kuntien yhteispalvelupisteissä
- **Kirjoittamalla** Ohjaustaverkossa –alustalla
- Ajanvarauksen yhteydessä psykologi sopii asiakkaan kanssa miten ohjaus toteutetaan
- Ajanvaraus TE-toimistosta tai Kuntakokeiluista
- **Sähköpostilla: uraohjaus@te-toimisto.fi**

TE-puhelinpalvelujen uraohjaus ja koulutusneuvonta palvelee ympäri maan

- TE-puhelinpalveluissa psykologista uraohjausta tarjotaan ajanvarauksella sekä ilman ajanvarausta.
- Aikaa varatessaan asiakas valitsee haluaako ohjausta puhelimitse, videoyhteydellä vai kirjoittamalla verkko-ohjauspalvelulla
- Ilman ajanvarausta –palvelussa ohjauskeskustelu käydään saman tien ja tarvittaessa ohjausta voi jatkaa myöhemmin saman psykologin kanssa.
- Suotuisa suunta -blogi, jossa käsitellään ammatinvalintaan, työelämän valintoihin ja koulutukseen liittyviä aiheita.
<http://suotuisasuunta.blogspot.fi/>
- **Koulutusneuvonta:** puhelin, viestipyyntö, chat ja facebook
<https://tyomarkkinatori.fi/info/valtakunnalliset-neuvontapalvelut/henkiloasiakkaan-neuvontapalvelut/koulutusneuvonta>

Vuoden aikana tapahtuneet muutokset

Uusi työvoimapalvelumalli:

”Miten voin hakea työpaikkoja, jos en tiedä mitä työtä haluan?”
AVO keskustelu voi korvata täydentävän työnhakukeskustelun

Oppivelvollisuuden laajentaminen:

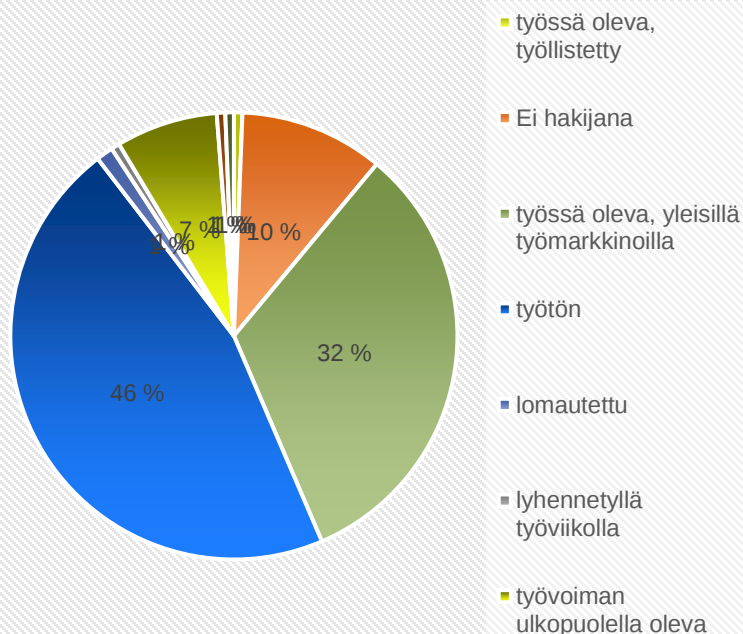
Alle 18-vuotiaita tulee ohjaukseen enää harvoin, nuorilla on usein toisen asteen tutkinto suoritettu tai ainakin aloitettu

Kuntakokeilut:

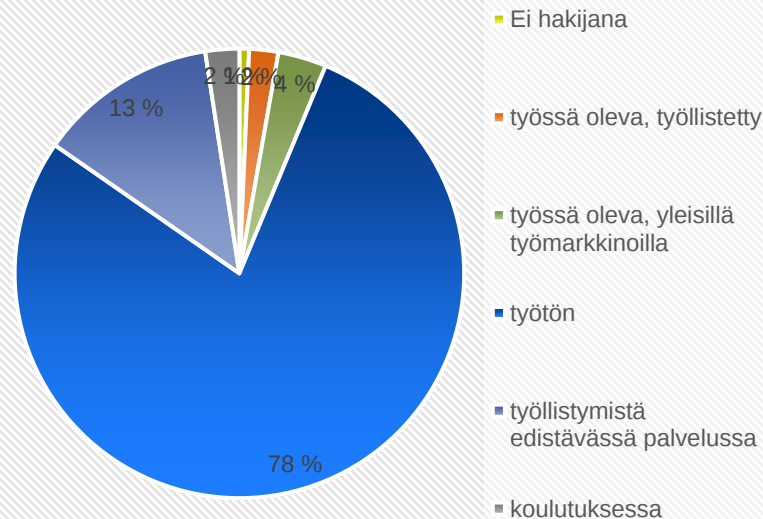
Työllisyyden kuntakokeilut ovat jakaneet asiakkaat ja psykologit yhdestä toimistosta useampiin yksiköihin

Erilainen asiakaskunta Työllisyyden kuntakokeiluissa ja TE-toimistossa

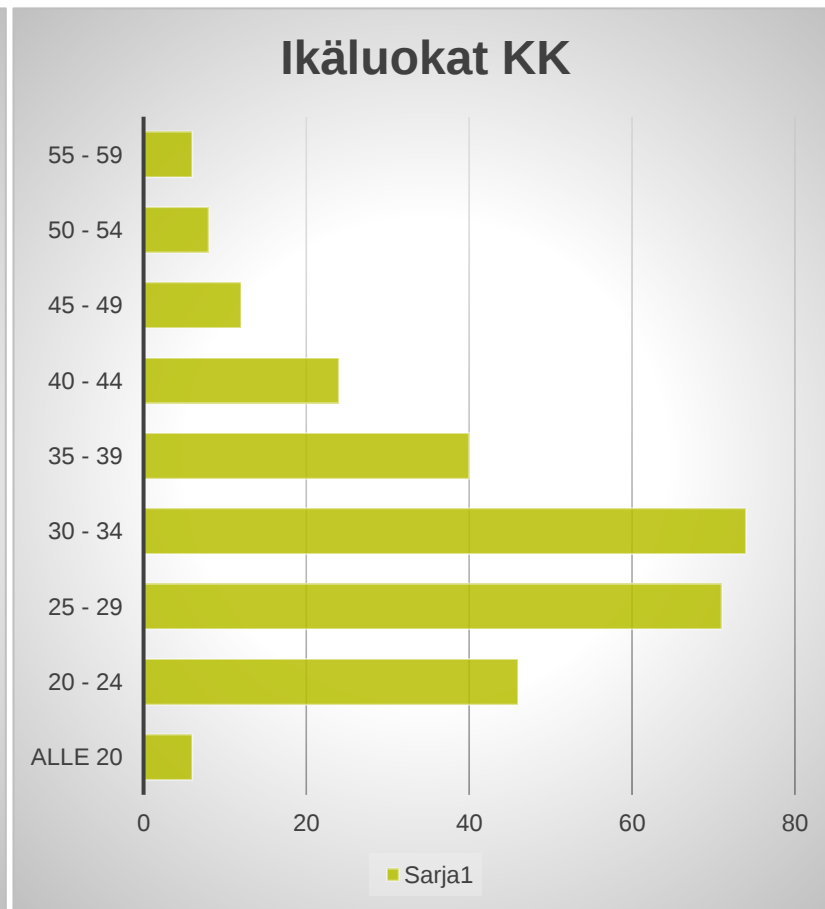
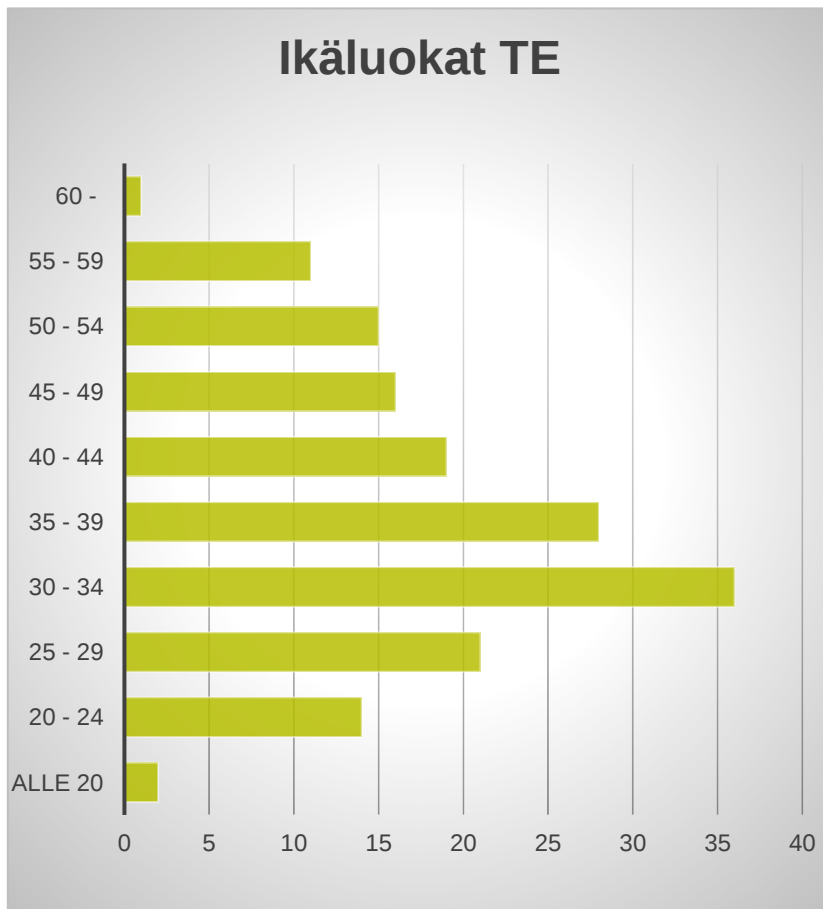
Työllisyysstatus ohjauksen alkaessa TE



Työllisyysstatus KK

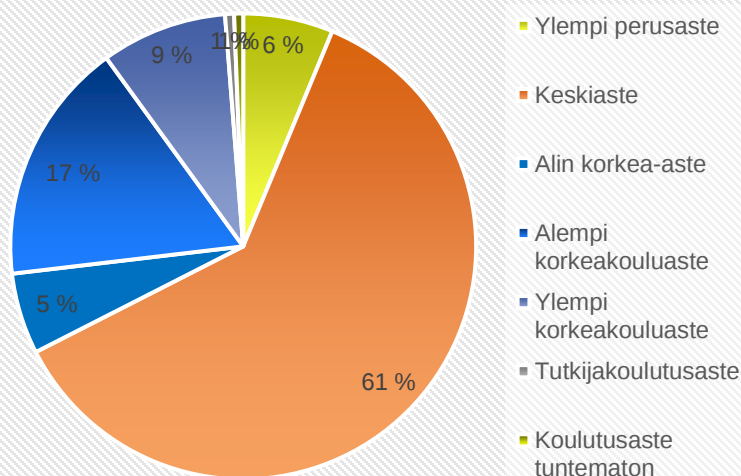


TE-toimistossa ikäjakauma on tasaisempi, kuntakokeilu painottuu alle 35-vuotiaisiin. Alle 20-vuotiaita ohjauksessa on nykyisin vähän.



TE-toimiston asiakkailla on yleensä vähintään keskiasteen koulutus

Koulutusaste TE



Koulutusaste KK

